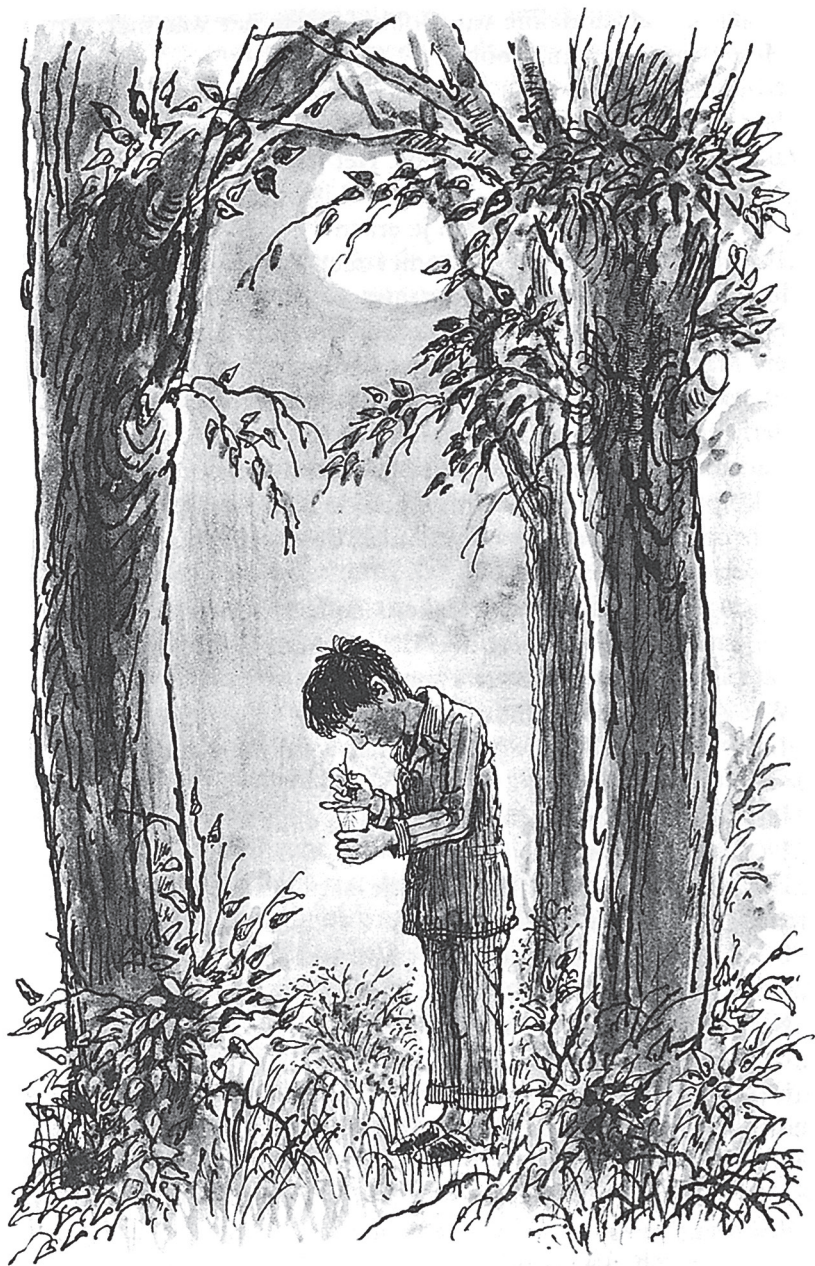

Over verdwijnpasta en bobbistiek

Bobbie hield ervan een toverdrank te maken, waardoor hij iemand in een muis of een kikker kon veranderen. Hij gebruikte daarvoor altijd de beker op zijn wastafel. Daar deed hij tandpasta in en een beetje ketchup en blaadjes van een vreemd plantje, dat hij ergens had gevonden. Dat moest dan allemaal samen drie dagen op de verwarming blijven staan en ten slotte deed hij er nog wat thee bij. Als het klaar was, zag het er griezelig uit. Niemand zou het ooit durven opdrinken, zodat er gelukkig ook nooit iemand in een muis of kikker veranderd is.

Soms maakte hij ook een toverdrank voor zichzelf om de taal van de dieren te leren verstaan. Dan gebruikte hij geen ketchup maar dropjes en hagelslag en vreselijk veel basterdsuiker. Het mengsel moest bij volle maan geroerd worden met een kippenveer. Bobbie stond dan midden in de nacht op om het goed te laten lukken, maar hij kon het niet allemaal naar binnen krijgen. De toverkracht werkte dus maar half. De dierentaal verstond hij redelijk, want als een dier iets tegen hem zei, kon hij over het algemeen tamelijk goed begrijpen wat het bedoelde. Maar zelf sprak hij geen woord honds of kats. Zelfs geen kips, en dat had hij juist zo graag gewild.

Met toverdranken is het zo: in de eerste plaats moet je erin geloven. In de tweede plaats moet je alles heel precies klaar maken: je mag bijvoorbeeld niet omkijken als je bezig bent. En in de derde plaats moet je geluk hebben. Soms verwacht je

er niets van. Je knoeit maar wat raak en opeens heb je geluk: het wordt iets bijzonders.

Dat is ook een keer gebeurd. Je zult het wel horen, maar eerst moet je natuurlijk weten wie Bobbie eigenlijk is en waar hij woont.

Bobbie woont aan de rivier, de grote rivier, waardoor al het water van de Rijn en de Maas naar Rotterdam stroomt. Bijna alle schepen die van Rotterdam het binnenland in varen, komen langs zijn huis en hij moet iedere dag met een pont naar school. Natuurlijk spelen Bobbie en zijn broertjes altijd aan de waterkant. Ze weten precies wanneer het eb en vloed is, maar hoe laat het is, weten ze meestal niet. Voor jongens die bij de rivier geboren zijn, is het erg moeilijk op tijd thuis te komen, want ze hebben dat zwerverachtige. Je kunt er niets aan doen als je dat hebt; het komt van de meeuwen op de wind en de schepen op de golven.

Bobbies oudere broer heet Albert; die is erg goed in vloten timmeren, dat deed hij al toen hij vier jaar was. De jongste broer heet Huib; die kan als het nodig is ontzettend hard schreeuwen. Ze hebben ook nog een zusje, Annelietje. Maar die is nog klein. En ja, ze hebben ook een vader en een moeder, Kees en Janna. Je hebt ze weleens nodig, daar is niets aan te doen.

Het huis waar ze wonen is hoog en oud en ruim, met donkere doorkruipkasten en een schommel in de huiskamer: een lekker huis. Maar de tuin lijkt nergens naar. Die is alleen maar fijn als het gestormd heeft of als er een springvloed is. Want dan klotst de rivier tegen het huis aan en de hele tuin loopt onder. Iedereen moet helpen de kippen en konijnen in veiligheid te brengen. Als die allemaal in de keuken en in de kamers zijn ondergebracht, zijn de jongens toch al nat en dan blijven ze net zo lang buiten tot het water zakt en de tuin weer boven komt: een blubberboel met riet en drijfhout en

oude emmers die de rivier meegebracht heeft.

De jongens worden dan afgeboend, ze komen in hun pyjama's eten en van hun kleren moet eerst de modder worden afgespoeld voordat ze in de was kunnen.

Op een avond na zo'n waterfeest vroeg Janna: 'Albert, wat had je in je zak?'

'Ik had helemaal niets in mijn zak.'

'Jawel, je had een doosje lucifers, een handvol spijkers, schroeven en boutjes, een rolletje pepermint en een fietslampje, maar dat bedoel ik niet. In je andere zak zit een klont, iets keihards, dat vastzit. Wat kan dat zijn?'

'Ik had niks hards.'

'Je had boetseerlei,' zei Huib.

'O ja, ik had boetseerlei van Bobbie, maar het was niet hard.'

'Hoe kwam je eraan, Bobbie?'

'Nou, gewoon.'

'Het is geen gewone boetseerlei. Dat heb ik zo vaak uit jullie zakken gehaald, dit is iets anders. Het is hard.'

'Het was niet hard.'

'Wat was het dan?'

'Ik heb het van klei gemaakt, met zeep en zo.'

Het was weer zo'n wonderbrouwsel van Bobbie. Met klei en zeep. Het zal er met zeep ook wel weer uit gaan, dacht Janna. Maar toen de kinderen naar bed waren, zat de klont nog net zo vast als eerst. Toen spoelde ze er kokend water overheen en daarna probeerde ze of het oploste in benzine of in aceton, maar het bleef zoals het was en Janna werd razend. Ze knipte de hele zak eruit en gooide hem weg. Later heeft ze de broek ook weggegooid, omdat de nieuwe zak niet wilde lukken.

De jongens lagen rustig te slapen. Zo leek het tenminste. Maar heel zachtjes sloop Albert over de gang naar Bobbies kamer. En heel zachtjes fluisterden ze samen.

‘Wat gek, hè, van die boetseerlei?’

‘Ja, ik had het al een hele tijd en het werd nooit hard.’

‘Heb je nog meer?’

‘Ik had een octopus gemaakt. Hij ligt op mijn bureau.’

‘Laat eens kijken.’

‘Hier, hij is maar een klein beetje hard. Je kunt hem buigen, maar geen balletje ervan maken.’

‘Geef eens hier. Hij is taai, ’t lijkt wel rubber.’

‘Maak hem eens nat.’

‘Niet doen. De kraan horen ze beneden.’

‘Hier, mijn beker.’

‘Het sist een beetje. Ja, het wordt hard. Van water wordt het hard, zie je wel? Net ijzer is het nou. Het veert een beetje. Eens kijken of het kan breken.’

‘Nee, niet breken.’

‘Stil nou.’

‘Geef hier. Hij is van mij.’

‘Weet je nog wat er allemaal in zit? Je moet nog meer maken.’

‘Ik weet het niet precies meer. Er zat ook een scheutje in uit die grote bruine fles van pa in het kleine kamertje. Als ik nog meer neem, merkt hij het.’

‘Dan vraag je een beetje.’

‘Durf ik niet. Doe jij het maar.’

‘Ik durf het best.’

‘Maar je mag niet zeggen dat ik eerst wat gepakt heb.’

‘Goed, maar dan krijg ik minstens de helft van de boetseerlei.’

‘Nee, niet de helft. Het is het meeste van mij, want ik heb het uitgevonden.’

‘Je weet niet eens meer hoe je het moet maken.’

‘Wel waar. Au, gemenerik!’

Toen gingen ze vechten en natuurlijk kon je dat beneden goed horen.

‘Gaan jullie eens gauw naar je eigen bed! En stil zijn!’

Daar slofte Albert weer terug over het zeil, maar Bobbie kon niet slapen. Hij moest er steeds aan denken dat deze keer zijn tovermiddel gelukt was, maar toch op een andere manier dan hij gedacht had. Want Bobbie had een verdwijnpasta willen maken en als hij er zich nou mee had ingesmeerd en als hij dan later van mama in bad had gemoeten, dan zou de pasta om hem heen hard geworden zijn, net zo hard als het kleine octopusje. Dan had Bobbie er nooit meer uit gekund. Dat leek hem nog vreselijker dan echt verdwijnen en niet meer terug kunnen komen. Daar was hij eerst bang voor geweest. Hij moest natuurlijk blij zijn dat hij de pasta niet gebruikt had. Maar omdat hij zo helemaal alleen op zijn kamer lag en het bijna nacht was en donker, daarom dacht hij er de hele tijd aan hoe het geweest zou zijn als hij het wel gedaan had. Toveren lijkt zo fijn, maar het is griezelig.

De volgende dag hadden de jongens het druk met andere dingen, maar 's avonds begonnen ze toch weer over de verdwijnpasta en wat je ermee zou kunnen doen. Eerst bedachten ze een naam: bobbistaal, bobbiline, bobbiklei of bobbistiek. Er moest wel even over gekibbeld worden, maar ten slotte werd het bobbistiek. Ze zouden een heleboel gaan maken. En Bobbie hoefde nu ook niet de helft aan Albert te geven. Ze konden immers telkens nieuwe maken. Als ze materiaal hadden tenminste. Daar zouden ze om moeten vragen.

Albert ging eerst naar Janna. Hij vertelde niet meteen waar het om ging, want hij dacht dat ze de klont in zijn zak misschien nog niet vergeten was en dat ze het niet leuk zou vin-

den als ze nog meer bobbistiek zouden maken. Daarom vroeg hij: ‘Mam, mag ik hout kopen?’

‘Ja.’

‘Mag ik dan geld?’

‘Nee, we hebben toch afgesproken dat je nu meer zakgeld krijgt, maar dat je dan zelf moet kopen wat je nodig hebt om dingen te maken?’

‘Ja, maar we willen een schip bouwen waar je echt in kan varen, en we doen het samen, Bobbie en ik.’

‘En hoeveel hout zou je daar wel voor nodig hebben? Je lijkt wel niet wijs om zoiets te vragen.’

‘Ik heb niet zo erg veel nodig, want het hout is voor de helling en het schip maken we van bobbistiek, dat is die boetseerklei van Bobbie, maar we passen heel goed op dat het niet in onze kleren komt.’

‘Zou het zonder helling niet gaan? Of met een helling van drijfhout?’

‘Misschien wel, maar er moet wel een pond suiker in en mogen we dan een pond suiker van je hebben?’

‘Koop jij maar een half pond suiker van je zakgeld en maak je schip een beetje kleiner.’

Janna werd een beetje kriebelig en dat was omdat de jongens alle drie een kist op hun kamer hadden, vol met ‘dingen waar je nog iets aan hebt’: snoeren, boutjes, spijkers, onderdelen van apparaten en motoren en onherkenbare rommel. Er mocht nooit iets van weg. Maar als ze iets wilden maken, hadden ze altijd juist dingen nodig die niet in de kist zaten. Nu wilden ze weer suiker. Suiker om een schip te bouwen...

Albert begreep dat er deze keer niets van kwam. Maar Bobbie ging naar zijn vader.

‘Papa, mag ik wat uit die ene bruine fles hebben die in het kleine kamertje staat? Dat is toch zeker al een beetje oud, hè?’

Ja, Kees dacht ook dat het oud was; en als Bobbie de fles

niet meenam, zou het nog veel ouder worden. Want hij had geen tijd meer om scheikundige proefjes te doen zoals vroeger...

‘Neem maar mee, hoor Bobbie, als je het gebruiken kunt. En laat je schip zien als het klaar is.’

Overgelukkig trok Bobbie met zijn fles naar boven en met Albert sprak hij af: papa mag het schip zien en hij mag er ook in varen, maar mama niet, want van ma mag je niks.

Maar natuurlijk, niemand mocht het zien voordat het helemaal klaar zou zijn, want een geheim hebben was toch het allerleukste.

Het ei zit vast

Om in de tuin te komen, moet je een trap af. Dat is altijd zo met huizen aan de dijk. Het lijkt vervelend, maar dat valt wel mee, want als je naar buiten gaat, kun je van de leuning glijden en om binnen te komen heb je toch nooit zo'n haast. Het voordeel is dat je met hoog water kunt pootjebaden om de appelboom en er is een 'onder de trap' en een 'onder de serre'.

Onder de trap wonen de kippen.

En onder de serre zouden de jongens beginnen met hun schip. Het was een heel geschikte plek, want niemand kwam er ooit, omdat het zo'n rommelhol was. Ze bewaarden er altijd dingen die te groot of te vuil waren om binnen te brengen en ze hadden heel wat weg moeten slepen om genoeg ruimte te krijgen.

Maar eindelijk was het zover. Ze hadden een emmer met klei van de rivier gehaald, ze hadden vaders bruine fles uit het kleine kamertje en zeep uit de badkamer, een pond suiker – van hun zakgeld – en nog meer dingen: geheime ingrediënten, die niet opgeschreven mochten worden, want dan zou iedereen bobbistiek kunnen maken en dat was helemaal niet de bedoeling.

'Nou moet ik nog zout hebben,' zei Bobbie, 'een heel klein beetje maar. Wil jij het even halen?'

Eigenlijk had hij helemaal geen zout nodig, maar hij moest zich naar het oosten, het westen, het noorden en het zuiden wenden en hij wou niet dat Albert dat zag. Zo gauw Albert weg was, draaide Bobbie zich naar alle kanten en hij keek

ook nog even naar de hemel en de aarde, zodat de bobbistiek wel extra goed zou moeten lukken. En dat gebeurde ook. Ze moesten wel heel lang roeren voor het taai begon te worden en ze maakten verschillende proefstukjes voor ze aan het echte schip durfden te beginnen. Ze merkten dat een dunne wand het sterkste was. Die bleef een beetje buigzaam als de bobbistiek met water hard gemaakt was, maar hij brak niet. Een dikker stuk kon wel breken en dan zat er nog zachte pasta in. Bobbie wilde wachten om te zien hoe de dikke stukken zich gedroegen als ze een paar dagen oud waren, maar Albert wou vast de bodem van het schip maken. En dat deden ze toen maar.

Ze legden een grote lap bobbistiek op de grond en trokken er aan alle kanten aan, zodat het overal even dun werd, zo dun mogelijk. Daarna moest Bobbie het nat maken, terwijl Albert het in de goede vorm hield. Maar de rand moest droog blijven, want anders kon daar geen nieuwe bobbistiek aan geplakt worden voor de wanden. Het was een moeilijk karwei en het vereiste een goede samenwerking.

Natuurlijk ging net de toeter voor het eten toen dat bijzonder slecht uitkwam. Ze hoorden hem dan ook niet, maar toen Janna naar buiten kwam om te kijken waar ze bleven, riep Albert gauw: ‘We komen!’ En ze moesten toen wel alles laten liggen: een grauw vel met lubberige randen – als er maar niemand op zou trappen – en een emmer vol grijze blubber – als die maar niet hard zou worden. Zou dat heus ooit een schip worden? En hoe moesten ze nu hun handen schoon krijgen? Niet wassen, hè? Nee natuurlijk niet, afvegen aan het gras. En dan? Toch wassen. De bobbistiek werd sissend hard en als kleine schubben konden ze het van hun handen wrijven. Hun handen werden zelfs schoner dan ze ooit waren, het vuil was er samen met de bobbistiek afgegaan.

Later gingen ze verder. Albert had een vaag idee van de

vorm die het schip zou moeten krijgen en Bobbie had een ander vaag idee. Maar dat was niet zo erg, want het schip werd toch niet precies zoals ieder van hen had bedoeld. Het werd bijvoorbeeld veel groter. Terwijl het nog zacht was, rekten de kanten uit; daar plakten ze repen aan vast en die rekten weer wat uit. Naarmate ze hoger kwamen, gingen ze er meer op letten en werkten wat naar binnen toe. Het schip kreeg daardoor een gezellig rond buikje. Doordat de omvang kleiner werd en ze wat meer routine kregen, ging het toen zo vlug, dat ze al bijna te hoog waren voor ze het wisten.

‘Laten we er een dak op maken,’ zei Bobbie. ‘En patrijspoorten.’

‘Hè nee, geen dak. Hij is toch al te groot.’

‘Hij is zo groot, dat hij niet uit “onder de serre” zal kunnen.’ Verslagen keken ze elkaar aan. Daar hadden ze geen ogenblik aan gedacht.

‘We moeten maar een stuk uit de muur breken. Dan metselen we het later zelf weer.’

‘We kunnen het eerst wel even proberen; hij is nog een beetje buigzaam, misschien gaat het nog.’

Het schip was verrassend licht en ze hadden het al gauw half door de opening geduwd. Half, maar verder kon het niet. Bobbie duwde van binnenuit. Albert stond buiten en trok. Maar hij kon niet goed houvast krijgen.

‘Ik ga een touw halen!’ riep hij naar Bobbie.

Ontevreden slofte hij de trap op naar binnen. Het is mis, hoor, dacht Albert, het wordt toch niks, dat hele schip. Eerst gaat het kapot omdat het door dat gat gewrongen moet worden. En daarna kan het vast niet varen, omdat het model niet goed is, of ik mag er niet mee varen, want ze vinden het vast gevaarlijk. Nou heb ik er net zo’n werk aan gehad en nou is het natuurlijk weer gevaarlijk.

Hij begon te rommelen in zijn kist, maar er was geen geschikt touw. Misschien bij Bobbie. Hij ging naar Bobbies kamer om in zijn kist te kijken en dat was niet makkelijk, want er stond van alles bovenop. Onder andere een rij beestjes van bobbistiek: vreemde dieren met grote achterpoten en kleine voorpootjes en dikke stekels op de rug, dinosaurussen. O kijk, daar lag een boek. Albert begon te bladeren. In het boek stonden al die vreemde schepsels uit de oertijd. Wat een prachtig boek!

Ondertussen zat Bobbie nog steeds onder de serre en hij kon er niet uit, want het schip zat klem. Het duurde wel lang voor Albert touw vond. Bobbie ging met zijn rug tegen het schip zitten en haalde een opschrijfboekje en een potlood uit zijn zak. Hij zou ondertussen maar eens aan zijn uitvinding gaan werken. Bobbie was namelijk van plan een motor uit te vinden voor het schip. Hij dacht wel dat hij een bromfietsmotor zou kunnen krijgen. Maar daar vaart een schip niet zomaar mee. Bovendien waren ze vergeten een gat uit te sparen voor de schroef. Dat was eigenlijk maar goed ook, want door een gat komt altijd water binnen. Hij zou wel iets anders uitvinden, iets veel beters. Jammer, dat het hier zo donker was. Waar bleef Albert nou!

‘AáááAlbert!’

Maar die hoorde er niets van, Bobbies kamer was aan de andere kant van het huis. En in de serre was niemand.

‘AáááAlbert!’ Boem, boem, boem. Er lag nog wel een ijzeren voorwerp, waarmee Bobbie hard tegen de vloer van de serre kon bonken.

Janna was in de keuken en ze dacht: wat dreunt er toch zo? Maar het klonk zo ver weg en ze kon zich niet voorstellen wat het kon zijn. Nu was het net of er iemand riep in de verte. Ze liep naar de gang en de huiskamer. Ja, nu hoorde ze het duidelijk: Boemboemboem! ‘AáááAlbert! Hé, rot-Albert!’

Dat was Bobbie.

‘Bobbie, waar ben je?’

‘Onder de serre. Ik kan er niet uit.’

‘O, ik kom.’

Hoe is dat nu mogelijk, dacht Janna. Zou hij vastgebonden zijn? Ze liep naar buiten en daar kwam Albert ook al aan. Hij had zijn moeder horen roepen en dacht opeens geschrokken aan Bobbie. Hij rende de trap af en ze kwamen tegelijk bij het rare bolle geval dat onder het huis uitstak.

‘Ik kon geen touw vinden,’ riep Albert.

‘Rotjong, je bent wel een uur weggebleven.’

‘Maar daar bij jou hangt toch wel een touw, Bobbie,’ zei Janna.

‘Ja, ja, hier hangt een touw.’

‘Steek het dan door de opening, dan zullen we samen trekken en jij moet van binnenuit duwen.’

Met al hun krachten trokken Albert en Janna aan het touw. Bobbie binnen schopte tegen het schip. Hij was nog nijdig. Eerst gaf het niets mee, maar ten slotte trokken ze met kleine aanloopjes: één twee hup, één twee hup! en telkens schoof het geval een eindje verder – tot het opeens met een schok los schoot en Janna en Albert achterover ploften.

Bol en indrukwekkend hoog stond het schip te wiebelen.

‘Wat mooi,’ zei Janna. ‘Het is net een ei. Ik vind het een prachtig ei.’

‘Het is een akelig idioot stink-ei,’ zei Bobbie. ‘Ik doe niet meer mee en ik doe helemaal nooit meer mee.’ En hooghartig liep hij de trap op.

En daar lag dan het akelige idiote stink-ei. Het lag in de tuin, vreselijk in de weg, en niemand keek ernaar om. Of eigenlijk, iedereen keek, maar niemand deed iets. Huib had er dolgraag in willen kruipen met zijn vrienden, maar dat durfde hij niet.

Bobbie had nu eenmaal gezegd dat hij nooit meer meedeed, dus die kon niet. En Albert had wel alleen verder willen gaan, maar hoewel het idee van het schip van hem was, was de bobbistiek van Bobbie, dus daar kwam hij toch maar niet aan. Een vervelende situatie.

Er kwam een eind aan doordat Janna bedacht dat ze haar emmer weleens terug kon vragen. Ze vroeg het aan Albert en Bobbie samen en daarom gingen ze samen naar hun werkplaats. Daar stond de emmer nog net zoals ze hem hadden achtergelaten. De bovenste laag bobbistiek was keihard geworden. Ze konden hem eerst niet los krijgen, maar door wrikken en schoppen tegen de emmer lukte het eindelijk toch. Als een deksel konden ze de korst eraf halen en eronder zat nog de goede bobbistiek, zoals toen ze er voor het eerst mee werkten.

‘Waar moeten we het nou in doen?’

‘Laten we er maar wat van maken.’

‘Zullen we dan toch maar een dak op het schip maken?’

‘Ja, dan maken we het helemaal zoals een ei, want een ei heeft een volmaakte vorm. Dat heb ik eens ergens gelezen.’

‘Maar er moeten wel gaten in om door te kijken.’

‘Natuurlijk, en er moet ook een deurtje in.’

‘En een trap. Zullen we hier de trap maken?’

Ze waren weer eendrachtig bezig, maar de emmer kwam nog niet direct leeg.

Toen het ei klaar was, kwam iedereen kijken. Het lag nog op dezelfde plaats in de tuin en het zag eruit als het huisje van een kabouter of van een oude dikke trol. Maar het leek niet op een schip. De jongens gaven uitleg.

‘Dit is de voorkant, hier moet je uitkijken. Zie je wel papa?’

‘Dit is bakboord, dit is stuurboord en hier is waterboord.’

‘Wat bedoel je daarmee?’

‘Nou, waterboord, daar moet je plassen. We hadden er

eerst een echte wc in willen maken, maar als je onderin een gat maakt, loopt het schip vol en dan zinkt het. Nu is hier een opstapje, zie je wel? Daar kun je op staan en dan doe je het overboord.'

'Jullie hebben werkelijk overal aan gedacht. Maar waarom heb je het eigenlijk zo groot gemaakt en dicht?'

'Nou, een ei is een volmaakte vorm en het kwam ook toevallig zo uit. Want toen we nog onder de serre waren, stond ik aan deze kant en hier stond Bobbie en daar de emmer met bobbistiek.'

‘Toch geloof ik dat jullie veel meer aan een gewone roei-boot zouden hebben. Kun je de bovenkant er niet afhalen en er riemen bij maken? Dan heb je er veel meer plezier van.’

‘Maar papa, ik heb al een motor getekend en we kunnen er allemaal in, het ei is net zo groot als een auto. Nou, en jij wil toch niet nat worden als je met ons gaat varen en het regent.’

‘We zullen zien, maar ik ben bang dat het zal kantelen zo gauw het in het water komt. Het is vreselijk licht en er zit geen kiel onder.’

‘Goed dan!’ riep Bobbie. ‘Als jullie niet in ons schip willen, dan maak ik er een vliegtuig van. Dan zullen we weleens zien of je dan nog steeds niet mee wilt.’

‘Goed hoor, Bobbie, als jouw vliegmachine het doet, gaan we er allemaal samen mee met vakantie.’

Dat kon Kees makkelijk beloven. Stel je voor, een vliegtuig!